

EGY SZÁZALÉK

A DM KFT. ÉS A DMKIK GAZDASÁGI MELLÉKLETE

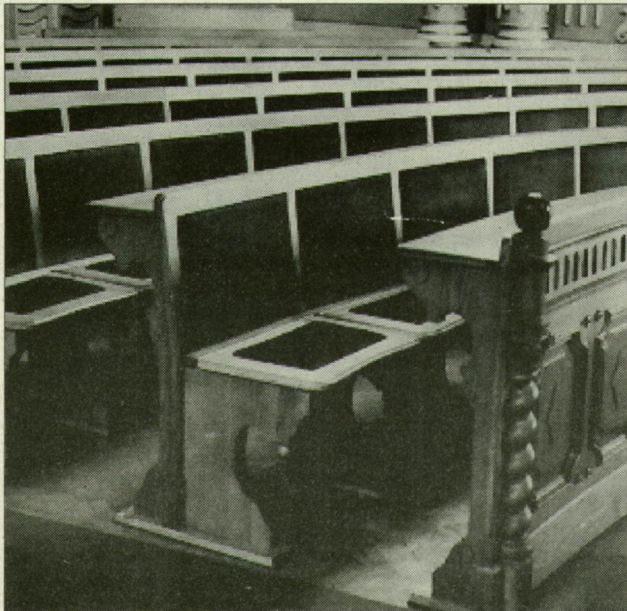
Összhangban a Szegedi Universitassal

Közgazdászképzés indul a jogi karon

Az 1994-95-ös tanévtől naplali közgazdasági szak indul a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán. Az új képzés kétszintű lesz, 3+2 éves rendszerben főiskolai és egyetemi diploma megszerzését teszi majd lehetővé. Az első, 1994 szeptemberében induló évfolyamra a JATE jogi kara 50 nappali szakos hallgató felvételét tervezi. A jelentkezések február elején zárulnak.

A közgazdasági szak általános célja olyan korszerű szakismeretekkel rendelkező, innovatív gazdasági szakemberek képzése, akik a közgazdasági elmélet alapjait elsajátítva, az alkalmazott közgazdaságtudományi ismeretek valamint a korszerű elemzési módszerek birtokában megfelelnek a modern piacgazdaság hazai és nemzetközi követelményeinek. A képzési módszer a tervek szerint igazodik majd a fejlett országok képzési szerkezetéhez, illeszkedik a hazai közgazdasági felsőoktatás kialakult rendszeréhez s ugyanakkor összhangban lesz a Szegedi Universitas lehetőségeivel.

A képzés alapvetően *üzleti orientációjú* lesz egyfelől úgy, hogy a mikrogazdálkodási sza-

Fotó: Schmidt Andrea
Önkormányzati szak is indul. Egyetemi szinten

kos hallgatók nemzetközi és átfogóbb gazdasági ismereteket is kapnak majd, másfelől pedig úgy, hogy a mikrogazdálkodás ismereteit sem szűkítik le a vállalkozási területre, hanem az önkormányzatok igényeinek megfelelően a nonprofit szféra sajátosságai is súlyt kapnak az oktatásban.

Mindez egy *kétlépcsős képzés* beindítását jelenti majd: a szegedi karon (szemben a Budapesti Közgazdasági Egyetem három szakával) egy szak – a gazdasági szak – indul, ez azonban a 3+2 éves rendszer szerint *főiskolai és egyetemi szintű képzésre* tagolódik. A kétfokozatú képzést két típusú

diploma kiadása követheti. Az első három év elvégzése után (amely egyaránt szolgálja az elhelyezkedést és a további tanulmányok megalapozását) a hallgató *főiskolai szintű alaplomat* szerez. Ez a jelenlegi szakelnevezésnek megfelelően „*közgazda gazdálkodási szakon*” képesítést nyújt. A második szakasz további 2 tanév (vagyis 4 szemeszter) után zárul, amelynek eredményes elvégzése után a hallgató *egyetemi diplomát*, másképpen nevezve „*okleveles közgazda gazdálkodási szakon*” képesítést szerez. Szemben az első három év alapképzésével, ahol nincs specializáció, az *egyetemi szint* esetében a tervek szerint három szakirány, a *pénzügyi-informatikai, a nonprofit-önkormányzati és az élelmiszer-gazdálkodási specializáció* különül majd el. Az új képzés esetében különlegesség, hogy a Szegedi Universitashoz való alkalmazkodás jegyében a tantervekben a szokásosnál nagyobb súlyt kapnak a jog, az informatika és az élelmiszer-gazdálkodás tárgyai.

S. P. S.

Kamatadó '93-'94

Bankok, két gyékényen – írtuk múlt csütörtökön azzal kapcsolatban, hogy a pénzügyintézetek nem igazán egyformán értelmezik az szja-törvény azon részét, amely a betéti kamatok forrásadójának „húsz százalékról tíz százalékra történő átmenetére” vonatkozik. Időközben hozzájutottunk egy állásfoglaláshoz, amely ezt a kérdést lenne hivatott megvilágítani.

„Az szja-törvény szerint a jövedelem megszerzésének időpontja az a nap, amikor a magánszemély a bevételhez hozzájut, illetőleg a jóváírt összeget a jóváírás napján kell a bevételhez hozzászámítani (33. § (1) bekezdés). Ebből következik, hogy a kamatjövedelem 1994. január 1-je előtt megszerzett, ha azt a magánszemélynek 1993. december 31-éig kifizették, illetve jóváírták (tőkéstítették). Az 1993. évben jóváírtnak kell tekinteni azt a kamatot is, amely a betéti szerződés, illetőleg az értékpapír kamatának esedékessége miatt 1994. január 1-je előtt a magánszemély rendelkezésére áll, függetlenül attól, hogy annak kifizetése mikor történik.

Mindez azt jelenti, hogy ha 1993. december 31-éig bezárólag jóváírt – a korábbi időszakra vonatkozó – kamatjövedelmet 1994. január 1-je után fizet ki a pénzügyintézet, akkor erre a korábbi időszak adómértékét (forintbetéténél 20 százalék, devizabetéténél adómentes) kell alkalmazni. Ugyanakkor az 1994. január 1-je után jóváírt (a betéti szerződés, illetőleg az értékpapír kamatának esedékessége miatt ezen időpont után rendelkezésre álló), illetőleg kifizetett kamatra – kivéve a devizabetét kamatát – az új adómérték (10 százalék) szerint kell az adót megfizetni akkor is, ha azt az 1994. évet megelőző időszakra tekintettel azért 1994-ben szerezte meg a magánszemély, mert a szerződéses (az értékpapírban foglalt) feltételek mellett előbb nem szerezte meg.”

PM Jövedelemadók Főosztálya

Nem tudom mire találták ki a „ha akarom vemhes, ha akarom nem” szöveget, de nekem először ez jutott eszembe, s a pénzügyintézetek eltérő olvasata is valami hasonlóra enged következtetni. Igazából arra szerettem volna választ kapni, hogy mi újság azzal a nagyon is gyakori betéti konstrukcióval, amely lejárat előtti felvétel esetén is fizet kamatot – igaz, jóval kisebb százalékokkal számolva. „A jövedelem megszerzésének időpontja az a nap, amikor a magánszemély a bevételhez hozzájut” – írják, ami azt jelenthetné, hogy aki idén veszi fel a kamatot, annak csak 10 százalék adót kell fizetni utána. Ez természetesen így nem igaz, később finomodik is azzal, hogy az év végéig jóváírt – tőkésített – kamtra viszont még a 20 százalékos adó érvényes, akkor is, ha nem vették fel. (A kamatos kamattal dolgozó megtakarítások mind ilyenek.) Ugyanakkor főhivatású adószakemberek sem értenek teljesen egyet abban a kérdésben, hogy a lejárat előtti felvétel esetén kamatot fizető szerződések december végéig esedékes része hova soroltasson. Kamatjóváírás természetesen nem történik, az az állásfoglalás harmadik bekezdésében említett, már tíz százalékos taglaló megjegyzés viszont nem igaz rájuk, hogy „ezen időpont – mármint január 1. – után rendelkezésre áll”, hiszen korábban is hozzáférhető volt a kamatjövedelem. Hasonlóképpen nem ül az az ugyancsak tíz százalékos szükséges feltétel, mely szerint a kamatot „a szerződéses feltételek mellett előbb nem szerezte meg”. Az egy év lejárat után ígért magas kamatot valóban nem, de annak időarányos kétharmadát nyugodtan megszerezte volna. Az is lehet persze, hogy az egész nem ér ennyit, s csak az unatkozó zurnaliszta kapaszkodik bele abba a ténybe, hogy vezető bank- és adószakemberek mondják ugyanarra a dologra: fekete, fehér.

Kovács András

(Folytatás az 1. oldalról.)

– Érdekesen hangozhat, de jó téves volt a Felszabadulás, hisz nem élte fel vagyonát: volt mit szétoztani. Szerencsére nálunk sikerült együtt tartani az eszközöket. A szövetkezeti vagyont sikerült elkülönült tevékenységeket megtestesítő kft.-kbe apportálni. Egy-egy egységbe zömmel az ott dolgozók, vagy onnan nyugdíjba mentek jelentkeztek üzletrészükkkel. Az új típusú szövetkezetben maradók is részesednek a vagyonból, a Flóratomban ez egyharmadnyit jelent.

A gerberás üvegház a legszebb látvány – a virágok között a csinos lányok és asszonyok jól festenek –, nem véletlenül ott kezdtük a nézelődést. Csatoradi Ilona egy hétfős csapat szóvivőjeként fejtette ki a látószögéből érzékelhető fejleményeket.

– Tizenegy éve szerződéssel kerültem ide, mint kezdő kertész szakmunkás. Régebben paradicsom- és uborkatermesztéssel is foglalkoztam. Akkor még teljesítményben fizettek, most az általunk művelt egy hektárról eladott gerbera árának bizonyos százaléka a miénk. Egy év távlatában nagyon nehéz még felmérni, hogy mit is jelent: én is tulajdonos vagyok. Az biztos, hogy nem adom el negyedárért az üzletrészem, pedig lenne helye annak a pár százezer forintnak.

Az utóbbi mondat bizalmat, sőt optimizmust kifejező, pedig szóba került az is, hogy máshonnan is meg kell pótolni azt a fizetést, amit a mai mezőgazdaság helyzete megenged. Neki például tizenötzetet porcióznak havonta, ami tulajdonképp az éves elszámolás előlegeként értékelhető. Abban biztos, hogy nem kell visszafizetni, de hogy lesz-e plusza, nem tudja. A bérelt hidegfóliában saláta, karalábé, paradicsom és paprika terem.

Hétfő reggeli látogatásom idején a gerberaszedők mellett a paradicsommal bajlódók uralták a terepet. Az egyik szektorban az üvegtetőig nyurgult növényeket kopasztották meg bogyciklól. Letelt az idejük. Mivel a vivőágazat itt a virág és a paradicsom, az utánpótlás már ott tolong az ültetésre előkészített műanyag cserepes sorokban. A palántát szállító „mindenes” fiúk egyike, Temesvári István szerint minden mun-

Talán az első osztalékot palántázzák

Felszabadult tulajdon, népes társbérletben

Fotó: Schmidt Andrea

Kirakós. A gerbera egész évben a piacon van

kafolyamatnak megvan a maga sora. Például a palánták akkor nem borulnak össze a ládában, ha pont tizenegy cseréppel feszít bennük. Az ilyen ellátó jellegű munkákat már bonyolultabb formákban lehet csak a bevétel arányában honorálni. Nem is bajlódik ezzel, meg a mások javadalmazásával, azért vannak a főnökök, hogy ezt a helyére tegyék. A tulajdonosság újszülött érzéséről inkább van véleménye.

– Ha már kaptam üzletrészt, úgy érzem, leg-

alább amíg itt dolgozom, addig feltétlen meg kell tartanom. Az értelme majd később alakul, addig is van annyi jelentősége, hogy egészen kicsit sajátomként bánok növényemmel, géppel.

A szervezeti változás itt nem okozott túlzott ijedtséget, hisz már korábban is fokozatosan oldották a gazdálkodás kötöttségeit. Kurecz István telepvezető szerint az első változást, az önelszámoló vállalkozások bevezetését volt a legnehezebb elfogadni, a bt. forma pedig alaposan elő-

készítette a kft. működtetését. A kerteszetről, mint szakmáról szólott inkább bővebben.

– A virágboltból és zöldségestől szemlélve szép az, amit mi csinálunk. Valójában ez egy nehéz fizikai munka, s a nyári 45 fok sem leányálom. Az viszont meglep, hogy a mai munkanélküli világban sem könnyű ide, a városhatárra dolgozót találni. Termelésünket befolyásolja, hogy elavult már ez a szerkezet, s nem egyformán fűthető fel az egész területen. Sok mindent magunknak kell kikísérletezni, a fajták összehasonlításától és kiválasztásától kezdve a komplett, élenjáró holland technológiák összehozásáig, úgymond: magyar módra. Ugyanis egy az egyben képtelenség megfizetni.

A 265 millió forintos vagyont működtető 188 tagú kft.-ben 80 tulajdonos az, aki itt keresi a kenyerét, s rajtuk kívül még vagy 40 alkalmazott. Az ügyvezető ma még nem tud osztalékról beszélni, bár nem rossz az alibije.

– Az üvegház alatti és körüli területeket meg kellett vásárolnunk. Szeged alatt 24 hektár saját föld önmagában is érték. A javításokat, karbantartást sem hanyagolhatjuk el. Csak az az üveg, amit itt ma a szeme láttára rakodtak az udvaron, önmagában egymillió forint. A 130 millió forgalomunkhoz mérten erre futja.

Az eddig szóba került hét hektáros üvegház felül még 2,5 hektár fólia, 4,5 hektár hidegfólia is a felségterület része. Emellett még 4 hektáron integrálják mások termelését. Utóbbi sem csupán jötekmények, hisz mondjuk egy kamionnyi export mennyiséget nagyobb merítéssel könnyebb összeszedni. A Flóratom gerberája és paradicsoma egész évben a piacon van. Most a vágott virág és a zöld szezonja hozza a pénzt. Év közben még belép a saláta és az uborka is. Ki tudja, hátha az első osztalékot palántázzák most?

Tóth Szeles István